

EURÓPAI PARLAMENT

2009 - 2014

Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottság

2010/2272(INI)

30.5.2011

VÉLEMÉNY

a Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottság részéről

a Foglalkoztatási és Szociális Bizottság részére

a fogyatékossgal élő személyek mobilitásáról és integrációjáról, valamint a 2010–2020 közötti időszakra vonatkozó európai fogyatékossgügyi stratégiáról (2010/2272(INI))

A vélemény előadója: Elisabeth Morin-Chartier

PA_NonLeg

JAVASLATOK

A Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottság felhívja a Foglalkoztatási és Szociális Bizottságot mint illetékes bizottságot, hogy állásfoglalásra irányuló indítványába foglalja bele a következő javaslatokat:

1. hangsúlyozza, hogy az európai stratégiának (2010–2020) hozzá kell járulnia az alábbiakhoz:
 - 80 millió, az Európai Unióban fogyatékkal élő személy – közülük is főként a nők – társadalmi integrációja;
 - a róluk gondoskodók – nagy részben nők – munkájának megkönnyítése;
 - az érintettek figyelmének felhívása, fellépéseik koordinálása a célkitűzések és ajánlások világos meghatározása révén;
 - a kettős vagy még több komponensű megkülönböztetés elleni küzdelem, amely a fogyatékoság, a nem, a foglalkoztatás és az oktatás közötti szoros összefüggés miatt a fogyatékkal élő nőket sújtja;
 - a fogyatékkal élők megfelelő integrálása, ami nemcsak a fogyatékkal élők számára jelent fontos lépést, hanem az egész társadalmat gazdagító lépésnek tekintendő;
2. kiemeli, hogy a gazdasági válság néhány uniós tagállamot arra kényszerített, hogy csökkentse a fogyatékkal élőknek biztosított juttatásra szánt forrásokat, ami kedvezőtlenül hat a családi kötelezettségeket viselő nők oktatási, szociális és gazdasági igényeire;
3. sajnálja, hogy a fogyatékkal élőkkel kapcsolatos európai stratégiáról szóló bizottsági közlemény nem tartalmaz beépített nemi dimenziót vagy a nemhez kötött fogyatékosági szakpolitikákra vonatkozó külön fejezetet annak ellenére, hogy a fogyatékkal élő nők gyakran hátrányosabb helyzetben vannak, mint a fogyatékkal élő férfiak, és gyakrabban esnek a szegénység és a társadalmi kirekesztés áldozatául; felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a fogyatékkal élőkkel kapcsolatos, a 2010–2020-ra vonatkozó európai stratégiában mindvégig vegyék figyelembe a nemi szempontokat és dolgozzanak ki a fogyatékkal élő nőkre vonatkozó nemzeti stratégiát, amely az Európai Unió által a közelmúltban ratifikált, a fogyatékkal élők jogairól szóló ENSZ-egyezményben szereplő témakörökkel foglalkozik;
4. kéri a Bizottságot, hogy gyűjtsön részletes és megbízható statisztikai adatokat a Bizottságtól a fogyatékkal élők valós helyzetéről, amelyek a nemek és a fogyatékoság dimenziójára is kiterjednek, és dolgozzon ki éves jelentéseket olyan adatokkal, amelyek a gondozók helyzetét mutatják az egyes tagállamokban;
5. hangsúlyozza a korai diagnosztika és megoldások szükségességét, hogy a lehető legtöbb fogyatékkal élő személy tudjon független életet élni, részt venni a befogadó oktatásban és a szakmai életben és szociális jogaival élni; megelőzve ezáltal, hogy kiszolgáltatott helyzetbe kerüljenek a társadalomban, valamint ki legyenek téve a megkülönböztetés, a

szegénység és a társadalmi kirekesztés komoly kockázatának;

6. hangsúlyozza, hogy a fogyatékkal élők nem egy homogén csoportot alkotnak a népességben belül, és az ő érdekükben megtervezett szakpolitikákban és intézkedésekben figyelembe kell venni a homogenitás ilyen hiányát, valamint azt, hogy egyes csoportok, így például a fogyatékkal élő nők további nehézségekkel és a megkülönböztetés többféle formájával szembesülnek;
7. hangsúlyozza, hogy az egészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférés kiemelten fontos; megállapítja, hogy az egészségügyi és szociális szolgáltatások terén a nemi és fogyatékosági kérdéseket a legtöbb országban nem ugyanaz a jogszabály öleli fel, és ennek következtében a fogyatékkal élő nők gyakran olyan egészségügyi szolgáltatásokban részesülnek, amelyek általában a nőknek vagy általában a fogyatékkal élőknek szólnak, és amelyeket csak ritkán alakítottak kifejezetten az ő igényeiknek megfelelően;
8. rámutat arra, hogy az Európai Unió legtöbb országában hiányoznak az elérhető árú, hozzáférhető és kiváló minőségű gondozási szolgáltatások, a gondozási tevékenységben nem osztoznak azonos arányban a férfiak és a nők, és mindez közvetlen negatív hatást gyakorol a nők részvételi lehetőségére a társadalmi, gazdasági, kulturális és politikai élet valamennyi területén;
9. kiemeli annak szükségességét, hogy az egészségügyi szakembereket és tanárokat képzésük keretében ilyen jellegű kérdésekről is felvilágosítsák, valamint hogy felhívják a szülők és tanárok figyelmét a fogyatékoság valamennyi formájára, amelyek közül némelyek – gyakori előfordulásuk ellenére is – alig ismertek;
10. megjegyzi, hogy a nők (anyák) gyakran fogyatékkal élő gyermeket nevelnek, és rájuk hárulnak az orvosi ellátáshoz, az oktatáshoz és az adminisztratív eljárásokhoz kapcsolódó teendők, ami negatívan befolyásolja karrierjüket; felhívja a tagállamokat a fogyatékkal élő gyermekek szülei előtt álló problémák megfelelő figyelembevételére, akik gyakran kényszerülnek arra, hogy a munkaerőpiacon kívül maradjanak, továbbá felhívja e szülők támogatását és megsegítését célzó politikák előmozdítására; kéri a tagállamokat, hogy biztosítsanak az anyák számára rugalmas munkaidőt, hogy ne szoruljanak ki többé a munkaerőpiacról;
11. kiemeli, hogy ösztönözni kell a tagállamokat, hogy ismerjék el szociális biztonsági rendszerük keretében és nyugdíjazáskor a fogyatékkal élők gondozásában – leggyakrabban nők által – vállalt részvételt és ingyen végzett munkát; hangsúlyozza, hogy kitüntetett figyelmet kell fordítani ezekre a nőkre;
12. megállapítja a gyakran nők által vezetett szülői munkaközösségek és fogyatékkal élők szervezetei által elért előrelépéseket; kéri, hogy az e szervezetekben való feladatvállalást vegyék figyelembe a szakmai tapasztalatok hitelesítése során, továbbá felhívja a tagállamokat a bevált gyakorlatok cseréjére;
13. hangsúlyozza, hogy a nők magas aránya a 60 évnél idősebb lakosság körében a fogyatékkal élő idős nők magas arányát eredményezi, akik számára a szegénység gyakran kockázati tényező; ezért ösztönzi a tagállamokat, hogy fokozzák az akadálymentesítést és a fogyatékkal élő személyek és az őket ellátók részére alakítsanak ki további

intézkedéseket;

14. kéri a Bizottságot, hogy a jövőbeli európai akadálymentesítési intézkedéscsomagban helyezzen konkrét és kifejezett hangsúlyt a nemek és a fogyatékoság ágazatközi jellegére, és gondoskodjon arról, hogy abban a fogyatékkal élő nők szempontjából lényeges kérdések teljes körével foglalkoznak;
15. rámutat arra, hogy a fogyatékkal élő nők gyakran erőszak és a legkülönbözőbb kizsákmányolás áldozatai; felhívja a tagállamokat, hogy állítsanak fel támogató mechanizmusokat és hozzanak nyomatékos intézkedéseket a fogyatékkal élőket, különösen a nőket, időseket és fogyatékkal élő gyermekeket – akik gyakran válnak mentális, fizikai, valamint nemi erőszak áldozatává – érintő erőszak minden formája ellen; megjegyzi, hogy a fogyatékkal élő nők közel 80%-a válik erőszak áldozatává, és esetükben a szexuális erőszak kockázata nagyobb, mint más nők esetében; sajnálja, hogy a kizsákmányolás, az erőszak és a bántalmazás megelőzésére szolgáló uniós és nemzeti jogszabályokban gyakran nem kezelik hangsúlyos kérdésként a fogyatékoságot; ajánlja, hogy a tagállamok mérlegeljék az igazságszolgáltatáshoz való hozzáféréssel és a bántalmazással szembeni védelemmel kapcsolatos nemzeti stratégiák kidolgozását a fogyatékkal élő nők számára; felszólítja a Nemek Közötti Egyenlőség Európai Intézetét, hogy végezzen vizsgálatokat a fogyatékkal élő lányok és nők helyzetéről az erőszak összefüggésében;
16. felhívja a figyelmet arra, hogy a fogyatékkal élő nők nehezen jutnak munkához, és hozzáteszi, hogy tanulmányaik folytatására, speciális készségek megfelelő szakképzés keretében történő elsajátítására, az egész életen át tartó tanulási programokban való részvételre és új információs és kommunikációs technológiák elsajátítására kell ösztönözni őket, egyben biztatni kell a vállalkozásokat a fogyatékkal élő nők alkalmazására, továbbá ösztönözni kell mindenekelőtt a tagállamokat arra, hogy dolgozzanak ki szakpolitikákat a tájékoztatáshoz való hozzáférésről, a különféle fogyatékoságokhoz igazítva; kéri, hogy sürgősen léptessenek életbe jogszabályokat a fogyatékosággal élő nők munkavállalási programjainak elősegítése, erősítése és finanszírozása céljából, ami ösztönözné a szövetségek, alapítványok, nem kormányzati szervezetek és vállalatok közötti együttműködést;
17. felszólítja a tagállamokat, hogy alakítsanak ki jó minőségű és mindenki számára elérhető önálló és közös lakhatási formákat;
18. hangsúlyozza az uniós finanszírozási eszközök, különösen a strukturális alapok felhasználása optimalizálásának fontosságát az akadálymentesítés és a fogyatékkal élők megkülönböztetésmentességének előmozdítása érdekében, különös figyelmet fordítva a nőkre, akik gyakran többszörös megkülönböztetéssel szembesülnek, valamint annak jelentőségét, hogy növeljék az ilyen tevékenységek finanszírozási lehetőségeinek láthatóságát a 2013 utáni programokban;
19. felszólítja a tagállamokat olyan kampányok támogatására, amelyek felhívják a figyelmet a fogyatékkal élő személyek, és különösen a fogyatékkal élő nők helyzetére;
20. felszólít a fogyatékkal élő nők érdekében indítandó kommunikációs kampányokra és figyelemfelkeltő tevékenységekre előirányzott uniós források rendelkezésre bocsátására;

21. felszólítja a tagállamokat, hogy segítsék elő a fogyatékkal élő nők képviselőit a döntéshozatali folyamatban, érdekeik és jogaik védelmének biztosítása érdekében;
22. hangsúlyozza, hogy a fogyatékkal élők Európán belüli szabad mozgását korlátozó akadályok csökkentése érdekében egy európai mobilitási kártyát kell bevezetni;
23. felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy valósítsanak meg a fogyatékkal élőket, különösen a nőket és gyermekeket segítő szakpolitikákat, amelyek támogatják önállóságukat és teljes körű társadalmi integrációjukat; ezzel összefüggésben felszólítja a Bizottságot, hogy támogassa a legjobb gyakorlatok tagállamok közötti cseréjét célzó programokat, és mindenekelőtt vizsgálja meg a fogyatékkal élők személyi segítőinek szerepét, valamint azt, hogy milyen módon járulnak hozzá a fogyatékkal élők mindennapi életének és önállóságának megkönnyítéséhez;
24. hangsúlyozza, hogy a fogyatékkal élők jobb integrálása érdekében alapvető a tömegközlekedéshez való hozzáférési jogaik, valamint a légi utasként őket megillető jogok megerősítése;
25. hangsúlyozza, hogy a fogyatékkal élő nőknek joga van azonos feltételek mellett részt vállalni az új technológiákból fakadó termékek és szolgáltatások gyors fejlődésében, és annak előnyeiből részesülni, mivel ez lehetővé teszi számukra, hogy részt vegyenek egy korlátok nélküli, befogadó információs társadalomban;
26. megállapítja, hogy a szegénység és a munkanélküliség veszélye különösen súlyos a fogyatékkal élő gyermeket nevelő egyedülálló anyák esetében;
27. szükségesnek találja, hogy egyedi támogató intézkedéseket biztosítsanak, amelyek foglalkoznak az alacsonyabb jövedelmű fogyatékkal élő személyek igényeivel, az információs és kommunikációs technológiákhoz való egyenlő hozzáférés garantálása, valamint annak érdekében, hogy megakadályozzák a társadalmi kirekesztés új formáinak kialakulását;
28. megállapítja, hogy az EU 2020 stratégiában kitűzött foglalkoztatási cél nem valósítható meg a nők kiterjedt részvétele nélkül, a nők viszont nem vehetnek sikeresen részt anélkül, hogy kellően elismernék gondozói munkájukat;

A BIZOTTSÁGI ZÁRÓSZAVAZÁS EREDMÉNYE

Az elfogadás dátuma	25.5.2011
A zárószavazás eredménye	+: 29 -: 0 0: 0
A zárószavazáson jelen lévő tagok	Regina Bastos, Edit Bauer, Emine Bozkurt, Marije Cornelissen, Silvia Costa, Iratxe García Pérez, Livia Járóka, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Nicole Kiil-Nielsen, Rodi Kratsa-Tsagaropoulou, Constance Le Grip, Astrid Lulling, Elisabeth Morin-Chartier, Angelika Niebler, Siiri Oviir, Raül Romeva i Rueda, Joanna Katarzyna Skrzydlewska, Eva-Britt Svensson, Britta Thomsen, Marina Yannakoudakis, Anna Záborská
A zárószavazáson jelen lévő póttag(ok)	Izaskun Bilbao Barandica, Mojca Kleva, Kartika Tamara Liotard, Gesine Meissner, Norica Nicolai, Antigoni Papadopoulou
A zárószavazáson jelen lévő póttag(ok) (187. cikk (2) bekezdés)	Roger Helmer, Jacek Włosowicz